

UCHWAŁA NR XX/145/25
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM

z dnia 24 października 2025 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 50 ust. 6 i 6a ustawy dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214)¹⁾ Rada Miejska w Solcu Kujawskim uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

2. Wymiar, zakres, okres i miejsce świadczenia usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się na podstawie wywiadu środowiskowego i oceny całokształtu sytuacji osoby uprawnionej, w tym w szczególności:

- 1) oceny sytuacji bytowej, w tym potrzeb wnioskodawcy;
- 2) oceny sytuacji dochodowej i majątkowej;
- 3) dokumentacji potwierdzającej sytuację zdrowotną wnioskodawcy;
- 4) oceny możliwości zapewnienia pomocy i opieki przez rodzinę.

3. Usługi sąsiedzkie przyznawane będą osobom samotnym, w pierwszej kolejności posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub z ustaloną całkowitą niezdolnością do samodzielnej egzystencji oraz zamieszkującym w znacznej odległości od centrum miasta.

4. Usługi sąsiedzkie, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznawane również osobie dorosłej pozostającej w rodzinie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie z nią zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą, z uzasadnionych przyczyn, takiej pomocy zapewnić.

5. Zakres usług sąsiedzkich będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby, na rzecz której będą świadczone usługi i obejmować będzie pomoc i wsparcie w czynnościach dnia codziennego, m.in.: pomoc w czynnościach higienicznych, ubieraniu się, porządkowanie domu, przyrządzanie posiłków, pranie, przynoszenie opału i palenie w piecu, rozmowy, zapewnienie kontaktu z otoczeniem, pomoc w robieniu zakupów.

6. Niedozwolone jest realizowanie usług sąsiedzkich wobec osób, na które pobierane są świadczenia pielęgnacyjne lub opiekuńcze w ramach świadczeń rodzinnych.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone przez osoby, które mają zawartą umowę z Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim:

- 1) w robocze dni tygodnia;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach oraz w mieszkaniach wspomaganych, w dni wolne od pracy (soboty, niedziele i święta).

2. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone w dni robocze i wolne od pracy (soboty, niedziele, święta) przez osoby, które mają zawartą umowę z Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim, w tym osoby nieposiadające kierunkowego przygotowania zawodowego.

¹⁾ Dz.U. z 2025 r. poz. 1302.

3. Usługi sąsiedzkie świadczone będą przez osobę mieszkającą w sąsiedztwie, która zostanie zaakceptowana przez osobę, na rzecz której mają być świadczone usługi, jak również przez organizatora usług sąsiedzkich. Osoba świadcząca pomoc nie może być spokrewniona z osobą korzystającą ze wsparcia.

4. Realizacja usług sąsiedzkich w środowiskach odbywać się będzie pod nadzorem Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim.

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób i rodzin, których dochód przekracza, w przypadku osoby samotnie gospodarującej - kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej, a w przypadku osoby w rodzinie – kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, udzielane są odpłatnie, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Koszt za 1 godzinę usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się w wysokości 50 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych).

3. Miesięczna odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi iloczyn stawki określonej w ust. 2 i ilości faktycznie świadczonych godzin usług w danym miesiącu, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze uzależniona jest od sytuacji rodzinnej oraz dochodu osoby lub rodziny ubiegającej się o świadczenie, i ustalana jest wg następujących zasad:

Grupa odpłatności	Dochód w gospodarstwie domowym (% kryterium dochodowego)	Wysokość odpłatności liczona od kosztu za usługi w procentach		
		Gospodarstwo domowe jednoosobowe		Gospodarstwo domowe wieloosobowe
		Osoba samotna	Osoba posiadająca rodzinę (małżonek, wstępni lub zstępni)	
I	Powyżej 100 do 150	10	20	25
II	Powyżej 150 do 200	15	25	30
III	Powyżej 200 do 300	20	30	35
IV	Powyżej 300 do 400	25	40	45
V	Powyżej 400 do 450	35	50	60
VI	Powyżej 450 do 500	50	80	85
VII	Powyżej 500	100	100	100

5. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka 75+” współfinansowanego ze środków budżetu państwa, udzielane są nieodpłatnie w przypadku posiadania dochodu do 250% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W przypadku dysponowania dochodem powyżej 250 % ww. kryterium odpłatność ustala się na podstawie ust. 4 powyżej.

6. Postanowienia ust. 1-4 powyżej nie mają zastosowania w przypadku realizacji usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach projektów i programów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych źródeł.

§ 4. 1. Zwalnia się z obowiązku ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze w wymiarze 2 godzin dziennie w dni robocze, kombatantów i inne osoby uprawnione, w rozumieniu ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz wdowy lub wdowców - emerytów, rencistów lub inwalidów pozostałych po kombatantach i innych osobach uprawnionych, w rozumieniu powołanej ustawy.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek osoby zobowiązanej do odpłatności za korzystanie z usług lub na wniosek pracownika socjalnego, Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim, może całkowicie lub częściowo zwolnić z obowiązku odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w szczególności ze względu na:

- 1) długotrwałą chorobę i ponoszone w związku z nią udokumentowane, znaczące wydatki,
- 2) straty poniesione w wyniku zdarzenia losowego lub klęski żywiołowej,
- 3) konieczność korzystania z usług opiekuńczych przez co najmniej dwóch członków rodziny,
- 4) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia, lub w innej placówce,
- 5) złożoną sytuację rodzinną, zdrowotną i finansową.

§ 5. Należność za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze osoby zobowiązane uiszczają na konto bankowe Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim, w terminie do 15-go dnia każdego miesiąca, za poprzedni miesiąc, w którym świadczone usługi.

§ 6. Rozliczenie wykonania usług sąsiedzkich następuje poprzez złożenie przez osobę świadczącą usługi sąsiedzkie oświadczenia zawierającego zestawienie zrealizowanych usług. Zestawienie wskazuje zakres wykonanych usług oraz czas ich świadczenia (datę i godziny) potwierdzone przez osobę korzystającą z usługi lub rodzinę. Zestawienie przedkładać jest Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim w terminie do 5-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych w Solcu Kujawskim.

§ 8. Traci moc uchwała Nr LXXVI/522/23 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r. poz. 7856).

§ 9. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Uzasadnienie
UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XX/145/25
RADY MIEJSKIEJ W SOLCU KUJAWSKIM
Z DNIA 24 PAŹDZIERNIKA 2025 ROKU

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

W myśl art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze gminy.

Jednocześnie, przepis art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich.

Z kolei, na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Starzenie się społeczeństwa, choroby związane z wiekiem i niepełnosprawnością, a także odosobnienie, powodują wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym usługi sąsiedzkie. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, to świadczenia niepieniężne obejmujące: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację, i w miarę możliwości kontakty z otoczeniem. Usługi kierowane są do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Mogą być również przyznane osobie, która wymaga pomocy, a jej bliscy nie są w stanie takiej pomocy zapewnić.

Odpowiednio zorganizowane i wykonywane usługi opiekuńcze umożliwiają osobom starszym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, z zachowaniem optymalnego poziomu ich samodzielności i aktywności, a przez to zwiększają szansę pozostania w środowisku zamieszkania i opóźniają moment, w którym koniecznym się staje zapewnienie stałej, całodobowej opieki instytucjonalnej.

Przepis art. 50 ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej stanowi, że w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług. Ten rodzaj usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ustawa również określa wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie. Z możliwości świadczenia usług sąsiedzkich wykluczono członków rodziny w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, tj. osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, jak również oddzielnie zamieszkujących małżonków, wstępnych i zstępnych. Osoba świadcząca usługi sąsiedzkie nie musi posiadać dodatkowych, zawodowych kwalifikacji. Jedynym obowiązkiem jest posiadanie kursu pierwszej pomocy, jednak w przypadku jego braku, organizator usług sąsiedzkich jest obowiązany do przeprowadzenia tego typu szkoleń. Ustawa przewiduje także, że osoba świadcząca usługę sąsiedzką ma zostać zaakceptowana przez beneficjenta tej

usługi, co docelowo ma usprawnić świadczenie tego rodzaju wsparcia, jednak nie oznacza to bezwzględnej konieczności zlecenia osobie wskazanej przez beneficjenta tej formy pomocy.

Świadczenie usług w miejscu zamieszkania ma na celu przede wszystkim pozostanie osób wymagających pomocy, jak najdłużej w ich dotychczasowym środowisku, tym samym przeciwdziałając umieszczaniu w domach pomocy społecznych, w których koszt utrzymania mieszkańca jest coraz wyższy.

W związku ze wzrostem wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, powstaje konieczność, od dnia 1 stycznia 2026 roku, ustalenia stawki za jedną godzinę ww. usług w wysokości 50 zł.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.